Ն°7158 1909 ՓԵՏՐՎԱՐ 23-8 ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԵՍԻ 15 ՍԷՖԷՐ 1327 23 ՇՈՒՊԱԹ 1324 25ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՍԱՀՄԱՆԻ ԻՄԱԹԻՅԱԶ ՎԷ ՄԻՍԻՏԻՐԻ
ՏԱՎԱՍ ՎԱՐԵՐԱՊԵՏ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

ՊԱՊԸ ԱԼԻ
ՍԱՏԱՐԵՑԻ ԴԱՌՈՒՄԸ
ԴԱՐՁԵՑԱԾ Ն. 49

Կազէթայս այլա մէվասա հագգընա սահիպը իմթիյազա միւրաճաաթ օլունուր։ Սահիպը իմթիյազին իմազաը վէ կազէթանին մէօհրը մախսուսբվա մաթպասանին մաթպու մազպուզար թէէսիսաթը եալնըզ միւթէպէր վէ մէշրու օլաճագ ապր։

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ԹԷԷՍԻՍ ԻԹՄԻԾ ՏԻՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՄԻԼԼԻՅԷ, ԹԻԻՃԱՐԻՅԷՎԷ ԵՎ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ — ԵԷՎՄԻ ԱՅՐՊԷՍԱԹ ԿԱԶԷԹԱ — 20 ԲԱՐԱ

جريدهٔ شرقيه
دیکران حیوه‌لك ۱۲۹۳
سنه‌سنده تأسیس ایتمش‌در
صاحب امتیازی جیره‌لکیان

DJERIDÉI CHARKIE
FONDÉ EN 1877
Directeur-Propriétaire
AGOP DJIVÈLÈGUIAN
AVOCAT
Wis-à-vis la Sublime Porte
No. 49

ԱԳՈՆԷ ՃԻՎԷԼԷԳԵԱՆ
ԹԷԼԻՆ օլաբագ 12 ամսէգ 6 ամսէգ 3 ամսէգ
ՍԹԱՆԳՈՂ 140 ղ. 70 ղ. 40 ղ.
ԹԱՇՐԱ 150 ղ. 80 ղ. 45 ղ.
ՄԷՄ. ԷՃՆԷԳԻՑԷ 32 ֆր. 17 ֆր. 10 ֆր.
Մէէմիսէ 20 ղրշ.-ան

ՊԻՐ ՄԻԼԼԻ ՎԱԲՕՐ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸՆԸՆ ԹԷՇՔԻԼԻ ԼԻԶՈՒՄԸ

ՇԻՐՔԷԹԸ ԽԱՅՐԻՅԷԻ ՀԱՄԻՏԻՅԷՆԻՆ ՀԱԼԻ

Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթի Թարաֆընանա միւլի պիր վաբօր գումբանեասը Թէշքիլի լիզումընա սաիր ըանիսը Մէճլիսը Մէպուսանա պիր լայիհա Թագիմ օլընաճաղը վագթը լլա եազըլը, ֆագաթ մէճլիսէ հէնուզ պէօյլէ պիր լայիհա Թէագիդ իսթիմիկնէն, պիրթագի գումանեանընն սուրէթը Թէշէքքիւլ իւլէ Թէֆէրրուաթը հագգընա պիր շեյ մէնիլմէդի։

Պիզ պու պապաթ մէյէէկիմիզի իւէրիւէ Թասլիգ իսէրէք, մէմլէքէթիմիզաթ էլրէվմ մէվճուա վաբօր գումբանեալարը հագգընա պիր գաչ սէօզ սէօյլէմէք իսթէյօրը։

Իսարէի Մախսուսէ մէմուրլարը վէ խաՀմէտլէրի կէչէն հաֆթա Պապ Ալիէ միւրաճաաթլա Աաալարա Շերքէթի Խայրիէ վաբօրլարը իշլէթիրիլմէսի ամէյինաթ չիքեյէթաթ պուլունարլար։

Պու պապաթ վուգու պուլան Թէշէպպիւսաթ կէնիւ կէնիւնէ եաբըմագա օլարընընան պիզ պունըն Թէքբարընընան սարֆը նազար իսէրիզ։ Իսարէի Մախսուսէ, Նաֆիա Նէզարէթիսէն այրըլըպ, Պահրիյէ Հէզարէթիսէ նէ ելշագ իսիլսի, ֆագաթ պու սուրէթէ իսարէնին իհթիյաճաթը իքմալ իսթէպիլէնմէք մի։

Պունլար Թէագիդ օլընաճագ նօգթալար ապր քի, պիզիմ իւէ պէբապէր Իսարէի մախսուսէնին պիր գաթ տահա իսլանը ավալինի արզու իսէնէրճէ էլզէմ պիր։ Ֆագաթ չիմի ասըլ իհթիյաճ մէվճէքէթիմիզաթ պիր միւլի վաբօր գումբանեասը Թէշէքքիւլ ապր քի՝ պու սա Իսարէի Մախսուսէնին խըմէթինի թէվի վէ եէնի վաբօրլար ճէլպիւլէ օլտուիլմէք ապր։

Պու կիւն մէմլէքէթիմիզաթ, Իսարէի Մախսուսէպէն մասասա Շերքէթը Խայրիէ իսարէսի ապ պուլընը՝ քի՝ պու իսարէնին ապ էբէյիճէ մունթազամ վաբօրլարը վար իսէ ապ, Պողոսի սէյր ու սեֆէրէրինի պիր ինհիսար (մօնթօր) ալթընա ալըրընընան, էօնաֆ վէ ֆուգարա էհալիյի ֆահիշ նագլէյէ ալթընա էզմէքաթ ապր, շէօյլէ քի քէօրբիւսէն 10-15 ագագիա մէսաֆէաթ պուլունան պիր մահալին նագլէյէ իւճ-բէթի պիր ղրշ. օլուպ, պունըն նրաֆ իւճբէթ իւլէ կիթմէք անճագ ճահզ օլապիլիր։ պիր այ էվվէլ պաղը կազէթալարը Շերքէթը Խայրիէ Պօղոզիչի սէյր ու սեֆէրէր իւճբէթինի նրաֆ ապրէճէսինէ էնտիրիլմիշ օլուուղընը Թէէմինէն պէյան էյլէսիրէր իսէ ապ, պու սեֆճա նէշր օլընան Պիր ճէռավէլէն անլաշըլըյօր քի կէչէճէք մարասան իթիպարէն մէվզբի Թաթպիգէ վազ օլունաճագ իւճբէթ Թարիֆաը, ֆուգարա վէ էնաֆ Թազմընընն մէնաֆիինի Քէէմին իսէճէք ապրէճէսինէ պիր չէյ սէյիլ ապր. վէ անճագ Պողոզ Իչինին եարբընա գաբար օլան իսքէչէլերէ ազիմէթ վէ ավէթ պիլէթերի իւզերինէ 10-20 բարա պիր ֆարգ կէօրիւլիյօր վէ օնաան եօգաբը օլան իսքէչէլերսէ էզճիւմլէ մէվզբ պիլէթի իւլ կէչէն կիսէնլէր հոգգընա հրսա օլունաճագ ապրէճէսէ պիր Թէնզիլաթ իճրա օլընաճագ ապը քի՝ պունաան սա էնաֆ սընրքը իչիւն պիր ֆահսի եօգ ապը, վէ օլսա օլսա, Պօյլէքաէրէյէ, ենիմահալլէյէ հավա Թէպ սելինէ կիսէնլէր պունաան իսթիֆսաթ իսէպիլիրլեր։

Շերքէթը Խայրիէնին հալի սէ միւհԹանը իսլահ ապը. զիրա էօյլէ նօգանալար վար ապը քի՝ պունլար իքմալ օլունմասընճա պու իսարէսէն սէ հէչ պիր ֆահսի պէքլէնիլմէմէշ։

Պիր սէ՝ սերուանը քէօբրիւսէ իշլէյէն վաբօրլար իսարէսի վարապը քի՝ պունլարընն հալի սենէլերսէն պէրու մէյանասա ապը վէ արթըգ պունաան պահա էյլէմէք սէ ֆաղլա պիր քիւլեթ ապը։ Պու վաբօրլար օ սերէճէսէ իհթիյաճ դալրը քեսֆի սերլեր քի՝ պունլարընն արթըգ պէօյլէ պիր հալսէ պուլընապրմասը ճահզ օլմազ։

Ֆագաթ պու կիւն պահս իթմէք իսթեսիկիմիզ, Շերքէթը Խայրիէի Համիտիյէ իսարէսի ապր քի, չու ապրասա հիսաի պիր պուհրան իչինսէ պուլընընյօր։

Զէմանը իսթիպասասընն էն սէհչէթլի պիր սէվզբսինսէ Թէշքիլ օլունան պու գումբանեա, Սէլանիք քէօֆէզիսսէ վէ Տերասասէթ իլէ Սէլանիք արասընընա վաբօր իլէթէճէք իսթ։

Պու հասաը զաթէնսէ ֆահսելի պիր Թէշէպպիւս օլաբընընան բիացայա իսրասա իթթիկի հիսսէ սէնէսասը էբէյիճէ բաղպէթ պուլը, չէօյլէքի միլքմիզսէ պուլընան պիլումսամ գումբանիալար հիսսէ սէնէասը վէ Թանվիլթը էբէսիիճէ ֆահիշ պիր ֆիյաթաա օլաբգ-լարընաան 4—5 լիրա Թասարրուֆ իսէպիլինլէր պու Թանվիլէն սաթը ալմագ հավէսինէ սիւշիւլլեր, զիրա եվվէլա պու եէնի չիրքէթին Շերքէթը Խայրիէ իւէ իրթիպաթը պուլընմասը վէ անճագ 5 ֆահիզ վաա իսիլմէսի էլվէթաէ իսիրասա օլընան պու եէնի Թանվիլաթին մաղհարը բաղպէթ օլմասընա սէպէպ օլապիլէճէք իսթ։ Իչ սէնէ մուգասասէմ Թէչքիլ օլընան պու չիրքէթին ըէ՝ իւլ մալի՝ 5էր լիրասան 15,000 Թանվիլէ Թագսիմ օլընմզլ 75:000 լիրա օլաճագ իսթ վէ իլէրուաէ եունան սուլարընա գաաար վաբօր իչլէթմէք իւզրէ ըէ՝ իւլ մալ 150,000 լիրայա իպլաղ օլընանաճագ իսթ։

Իլգ 6 սէնէ Շերքէթը Խայրիէ իսարբէսի պու չիրքէթին ումմուրընը իճրա վէ սերէօհաէ իսէճէք իսթ իսէ սէ 1½—2 սէնէ սոնրա սուի իսթիմալաթ պաղ կէօսթերմէկ վէ հաթթա մէմլէքէթին հէր իչլէրինսէ պուրնընը օգգմագա օլան իզզէթ բաչանընն պու իչսէ սախի պիր օյուն օյնասընը վէ օղլու մարքէթիլէ 5000 լիրալըգ Թանվիլ ալըպ պիր բարա վէրմէսիկի վէ սահա պաչգա սուրէթսէ միւսախէլեսէ. պուլունընը, Նորասունկեան Գաբրիէլ էֆ.-նին Շերքէթը Խայրիէ մէճլիսը իսարէ սալաղընընան իսթիֆասը վէ Ազարեան Ժօզէֆ էֆ.-նին պէյանաթը իւզերինէ Թէհգագուգ իսաուգ, Շերքէթը Խայրիէի Համիտիյէ իսարէսի Շերքէթը Խայրիէսէն ֆիբը իրթիպաթ իլէ, պրը պիր հէյեթը իսարէ մարիֆէթիլէ իսարէ օ-լունմասընա պաչլամը ապը։ Ֆագաթ չայանը սիգգաթ հիչեթ չու ապը քի՝ մէզքիւր Շերքէթ վաբօրլարը Սէլանիկ վէ Բէյնամիրէ քէօֆէզիսսէ իչլէսիլէնէք օլուուղընսան, Սէլանիկսէ պուլընան Թրամվայ գումբանեասընընն միւլգաթա 10 բարայա եօլը նազլ իթմէկէ պաչլամասը մէղքիւր վաբօր գումբանեասընա պէօյլէք պիր սարպէ օլմուչ ապը։

Պունըն իւզերինէ, Շերքէթ՝ Սէլանիկ-Իզմիր-Տէրասասէթ արասընընա վաբօր իչլէթմէկէ պաչլամը վէ պու Թէշէպպիւսսէն սէ ֆահսէ Թէէմինի միւմքին օլապիլէճէք իսթ իսէ սէ, էչ միւգթէսիր էլէրէ Թէվսի օլընմասընընան պիթթաղի մաթլուպ օլան մուվաֆֆաղէթէ հուսուլէ կէչէմէմիշ ապր։

Նէհայէթ Շերքէթին մէվզբը սիւչարը Թէզէլիլլէ օլաուուղընան հիսսէ սէնէասը բէյսէրբէյ սիւչմէկէ պաչլամը վէ պէսէլը իհսրաաը 5 լիրա օլուպ 5½ լիրայա գաաար չըգան պու «գաբոնալար» բէյսէրբէյ Թէսէննի, իսարէք պու կիւն իթթիպարի ֆիյաթը 1½ լիրա վէ հագիգի ֆիյաթը իսէ 65—70 ղրշ. ապը քի, պու հալը իֆլասա սիւչար օլան պիր Շերքէթին ումուրընա միւչապեհ ապը։

Պիր գաչ կիւն էվվէլ հիսսէարանան միւթէչէքքիւլ պիր մէճլիսսէ Թէվզի օլընան պիր հիսապ էէավէլինսէն սոն այլար զարֆընաա զարարա սիւչար օլընմասրզը կէօրիւլմիշ իսէ սէ, պու ճէավէլ սէ չայանը Թէագիդ ապը, զիրա Թաֆֆէ մասրաֆը վէ սաիր Թէֆէրրուաթ զայա օլընմզ՝չ մը ապը սէյլի՝ մի ապը, պիղէէ մէճհուլ ապը, հէր հալսէ պու կիւն Շերքէթ էօյլէ պիր հալսէ ապը քի՝ եա «լիքիասիօն» իսթիմէլի վէ եախսա Թարզը ախսէրէ իֆթաղ իսթիմէլի։

Պու Թարզը ախսիր պիզիմ լիզումընա հրս իթթիրսիկիմիզ պիր միւլի վաբօր Գումբանիասը օլապիլէր քի, սուրէթը Թէշէքքիւլի պիւթիւն պիւթիւնէ պաշգա պիր Թարզսա օլմալը վէ Շուրայի Տէվլէթէսէ, Խաղինէի Խասասասն գալէմ էֆ.-լերինի վէ մէճլիս ազալարընը վաբօր գումբանիասընն իսարէ մէճլիսի ազալարընը պուլընաբրաճագ եէրսէ, պու իչսէ վուգուֆը օլան միւթէչլերի պիր հէյեթին Թահթը իսարէսինսէ պուլընաբրմալը ապը։

Պու Ըկիւն սէվլէթին միւթէչլերի իսարէլերինսէ էվվրաասան ճէլպ էյլէսիկիմիզ երպալը իսթիսասը Թային իսէրէք, պիզիմ օ խուսուսասա մալիսմաթընընն նօգասն օլաուուղընը կէսԹէրաք. պու իսէ այլպ սէյլ ապր. էն պէօյլէ այլպ, պիր վաբօր գումբանիասը ումուրընը իսարէ իթթէք իչին իչսէ քիւլիյէն պէկսապէր վէ պիպէրէ առամբրը կէթիրիպ Թային իթմէք ապր։

Եկեր պէօյլէ օլմազսա իսի, պու կիւն Շերքէթը Խայրիէի Համիտիյէ մէվճուա 2 պէօյլէք վէ պիր գաչ քիչլէք վաբօրլարը իլէ Մարմարա սահիլերինսէ նազլիյաթ իճրասրյա մուհիմմ մուամէլէթասա պուլընապիլիր իսթ։

Պիր գաչ սէնէ էվվէլ լիմանմզդասա անճագ պիր իբթ վաբօրը կէօրիւլէն Տէքուունի վաբօր գումբանեասընն էլեէվմ հէր կիւն 4-5 վաբօրը պիրսէն Տէրասասէթ լիմանընասա կէօրիւլիյօր։ Խուսուսի պիր գումբանեա պու սերէճէ Թէրազգը էյլէսիկի հալսէ, միւլի պիր իսարէ նէչիւն հալը Թէրազգասա պուլընմասընն ֆագաթ Թէշքիլ իսէճէկիմիզ չիրքէթէր պէօյլէ Մալիյէ նէզարէթի կիպ 400 քեաթիպ իլէ իսարէ օլանաճ եէրսէ 1200 քեաթիպ իլէ իսարէ օլանընընա պիթթաղի հուսուլէ կէչէճէք իսթիֆասէ մէմուրիյէ Թէվզի օլունընը վէ բարա արթմաղ քի վաբօրլար Թամիր իսիլսին, եէնի վաբօր սաթը ալընսըն վէ Թէմէթթի իլէ ֆաղլ Թէվզի իսիլսին։

Պիր միւլի վաբօր գումբանեա Թէշքիլի զայէթ եազէմ պիր քէֆիյէթ ապր. ֆագաթ էկեր Շերքէթը Խայրիէի Համիտիյէ Թարզընընա Թէշէքքիւլ սէնէլերի սանլարըմաղա, հէյԹը վիւքէա իլէ իւմէրան սաքերիյէսէն միւրեքքեպ օլան մէճլիսը ֆէվզէլասէնին զարարը էրթէսի կիսէնէ Թասլիգ իսիլիլ վէ պիսանէլերէ ազաի պագբյէ եանի ճէվսէթ բաչա իլէ օնաան սոնրա իսմէլերի եազլան 11 քիլի Թարֆընընն զապթա վազը իմզա իսիլմէմի իսթ։

Ֆէրասը օ հէյէթ իքինճի սէֆա օլարագ Մապէնսէ իհթիմա իթթ. միւզաքերթը մէսաաէ նէթիճէօնսէ բէյլեր իքիյէ այրըլը։ Պիր գրսը միճաղաթը մանքիմէնին իճրասը, սիկէր գրսը ՔԱսֆիֆի Թարաֆընընա պուլմզ իսթ։ Էքսէրիյէթ իճրսի միճաղաթ Թարաֆընընա օլուպ 15 բէյի վէ ազալիյէթ Թասֆիֆի իլթիզամ իսարպ 10 բէյի հավի իսթ։ Թարաֆը Բասրչահիսէն ազալիյէթին բէյի Թէրճիկ օլընմզ ապը։ Էքսէրիյէթ վէ ազալիյէթի Թէշքիլ իսէնլէրին էամիսի սաթսէ սուրէթի մինասէրճէ բէյ բուսուլասընասն մալիմ օլուր։

* * *

Ճինայէթը մալիմմէ իլէ մանքիմ օլան բէնլիվան Մուսթաֆա չավուշ, հասէի Մէհմէտ, Ճեզայիրլի Մուսթաֆա իլէ Ֆախրի, Ալի վէ Նէճիպ պէյլերին հագգալարընընա մանքիմի Ճինայէթճէ հիւքմ վէ մանքիմի Թէմիզ ճէզասասրիճէ Թասարգ օլընան միճազաթը Թէմամիի իճրասը բէյինսէ պուլընանլար Հաֆզը.— Սասֆ, Իսհէմ, Հասան Թէվֆիգ, Նիզամի, Իսմայիլ Հագգը, Հասան Հիւսնի, Բէուգ, Բէսմիլ, Ալի Սաիպ, Ճեվսէթ, Հասան, Օսման։

Հիւքմը գանունընն Թէմամիի իճրասը բէյինսէյիմ.— Մահմուտ Նէսիմ։

Հուգուգը Ուսումիյէյէ սիս օլանլար եանի սայիի պիկիսասա օլուուգլարը ճիհէթէլ հիւքմը գանունընն իճրասը բէյինսէյիմ.— Անմէտ Էսասա։

Մանքիմի Թէմիզին իլամընասա միանսէրէճ պուլընան միճազաթը գանունիյէնին Թասֆիֆի բէյինսէ պուլընանլար.— Բաֆֆ, Հասան Ֆէհմի, Ահմէտ Մուսթաֆա, Սուպհի, Ասըմ, Գասրի, Արիֆի, Խայրէտին, Սաիս, Սաֆվէթ։

(Տէվամի)

Պաղչան գացի Թիւլիւ մէվան է հասեր,
Վարդիս լոլորաիքը մէնէմշէ է բուսեր,
Եար քանի՛, քանի՛, քանի՛, քանի՛...
Սիրուս խեւ եմ եղեր կու կանչեմ մէնի։

Խաղ.—

Պիլպուլը կու կանչէ երբ ամ գայ դարուն,
Խենդեցեր եմ ազբօրս սիրուն, բուն,
Որու աղբար ուր գայ, երանի քարուն,
Կուլամ ու ժուռ կուգամ, աչուն ու գարուն։

* * *

Լեզուս բալլի պիտէր սիրաս բանայիր,
Ներսուեւիս հոգերը դուն իմանայիր։

* * *

Ոսկի Թաս կործեցաւ,
Մէջի Ջուրը Թափեցաւ,
Ամէնուն սիրելին էկաւ.
Իմ չանկս ծուեցաւ։

* * *

Պիլպուլն իջեր մեր պաղչան պարերը,
Բերան մը լաց կ'ըսէ, բերան մը հարէն,
Ան խաղը կու կանչէ մուրաս առնողին,
Ան լացը կու կանչէ մուրաս չառնողին։

Զառկուան երգ.—

Եա՛ լալի, եա՛ լալի,
Եկանք ի բարկենդաք,
Կ'երթանք ի Զառկի,
Աճապ մէկզմէկէ, ինտոր ի զառուինք։

* * *

Եա՛ լալի, եա՛ լալի,
Էրը էկաւ գարնան երկան օրերը,
Հալեցաւ ծունները, էլաւ գէտերը,
Բուսաւ առուեզերուն կանանչ խոտերը։

Եա՛ լալի, եա՛ լալի,
Մեր Տէրն Ցարաց (*) էլեր է,
Հաւը կարմիր ածեր է,
Ջուր վերեւով անցեր է,
Պողոս երազ տեսեր է,
Պողոս երազդ ի բարին։

Ժողովեց ԱՍՈՒԼԻՍ

Ցարանասա Տիւքլերէն պիր զաթ Վէրսայլան Բարիզ կիթմէք իւզրէ արապասընա պինայի սրրասա, պիր հէրիֆ արապանին եանընա կէլիպ, զօլունասաքի բալթօյը կէսօթերէրէք «բէճա իսէրիմ.— էֆէնիմ, չու բալթօյը արապանին պիր քէօշէսինէ սրզբէրբրմագ լըզմա միւսասաէ պուլյուրընը» ամբ.

Տիւք.—Բէք էյի ամմա, Բարիզէ վարարզըմ զէման պունը քիմէ Թէսիմ իսէլիմ ատյու սորընեա. հէրիֆ—ատմիշ քի—պէնատիզաէ բալթօնին իչինսէ պուլընանաղըմ էֆէնիմ. (Բարիզէ չզաբընընը կիպի պանա Թէսիմիսէբսինիզ»։

(*) Ցարաց՝ Ցարութիւն։

[6]

ՇԷՀԻՏԸ ՀՈՒՐՐԻՅԷԹ

ՄԻՋԱԹ ԲԱՇԱՆԸՆ ՍՈՒՀԱՔԷՄԷԻ

ՍԱԻՏ ԲԱՇԱ ՆԷ՝ ՏԷՅՕՐ

Մանքէմէի Թէմիզէն Թասարգ օլընմզլ օլան հիւքմ գաթի ապր. պունընա պէրապէր ճէզասի մահքիմմն իճրասընա վէ Թասարիլինսէ հուգուգը սէնիյէ սերքեաբ ապը։

24.—ՍԱԻՏ

Հիւքմը գանունընն իճրա վէ Թասարիլի էաղմը հուգուգը սէնիյէի հագրէթը Բասիշահիսէն պուլընաբրընընան, պու պապաթ բէյ արզ ու պէյանընաան ըզհարը աճզ իսէրիմ։

25.—ՍԱՖՎԷԹ

* * *

Սըրա նիւմէրօլարը Թասգիպ իսէն սահիպը արաի իմզանընն օլ վագթի մէմուրիյէթլերի սէ պէր վէճհը աթի սերճ իսէրիր։

1.—Նումէրօլը բէյնն սահիպի օլ վագթ Թիճարէթ նազիրը օլան Բարիֆ էֆ. (Բարիֆ բաչա) ապր։

2.—Նաֆիա նազիրը Հասան Ֆէհմի բաչա։

3.—Մալիյէ նազիրը Վիսնիլի Թեվֆիգ բաչա։

4.—Պիր արալըգ զապթիյէ նազիրը օլան Ֆէրիդ Հաֆըզ բաչա։

5.—Էրքեանը հարպիյէ բէյնի վէքիլի միւշիր Էհէմմ բաչա։

6.—Ֆէրիգանասն օլուպ մուախէրբէն բիւթպէի միւշիրիի Իսրազ իսէն Ասաֆ բաչա։

7.—Միւշիրանասն Ալի Նիզամի բաչա։

8.—Գուրա Իսմայիլ բաչա։

9.—Խասսա միւշիրի սապրզ Բէուֆ բաչա։

10.—Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաչա։

11.—Հարպիյէ Նէզարէթինսէն միւնֆասրլ պուլընան Հիւսէյին Հիւսնի բաչա։

12.—Մէարիֆ նազիրը Սաիրը սապրզ Գեամիլ բաչա։

13.—Էվգաֆ Նէզարէթինսէ պուլընան Սուպհի բաչա։

14.—Թօբխանէ միւշիրի վէ պաշեհու սերասքեր Ալի Սաիպ բաչա։

15.—Խարիճիյէ նազիրը Ասըմ բաչա։

16.—Աալիյէ նազիրը Ճեվսէթ բաչա։

17.—Գահրիյէ նազիրը Հասան բաչա։

18.—Հարպիյէ նազիրը վէ Մապէյն միւշիրի Օսման բաչա։

19.—Գաչ վէքեալէթսէն միւնֆասրլ Գարբի բաչա։

20.—Գաչ վէքեալէթսէն միւնֆասրլ Արիֆի բաչա։

21.—Սաիրը էսպագ Խայրէտին բաչա։

22.— Շեյխիւլիսլամ Իրպանիզասէ Ահմէտ էֆ.։

23.—Տախիլիյէ նազիրը Սաիրը էսպագ Մահմուտ Նէսիմ բաչա։

24.—Գաչ վէքեալէթսէ պուլունան Սաիտ բաչա։

25.—Օլ վագթի մէճլիսը ֆէվզէլասէյէ բիյասէթ իսէն Սաիրը էսպագ Սաֆվէթ բաչա։

* * *

Հուզզարընն պիր չօղը բէյլերինի պիզզաթ Թագրիր վէ պաղլարը Թարիֆ իսէրէք, եազարբրգասն ,ոնրա ,սրբա իլէ զաղթը իմզա իթմէքսէ իսիլէր. նէօվպէթը իմզա Աալիյէ նազրը Ճեվսէթ բաչայա կէլտիկի էանասէ իսի քի, Շեյխիւլիսլամ վէ Սաիրը մաղուլարբյա հուզուրա իսթէնիլիբ։ Զաթը Շահանէ պահը իհթիմա օլան խուսուս հագգընասա պաղը Թէպեենաթասա վէ աէլիսուսուս խանէասանը սաթանաթ աղաբընասն պաղլարընընն պիր սուի գասալա Նիսպէթիյէ գասրընա սուրէթը սավէթլերինսէ սաիր իրգահաթասա պուլունաբլար (1). Լհէմմիյէթը մէսէլէ սէպէպսիկ սերայասա միանագրա օլան ճէ-

(1). — Նիսպէթիյէ գասրը սավէթինն մէվզուը չիմիյէ գասասը պէնճէ պիր մուամմա հիւքմինսէ իքէն, պու սէֆճա միանալ օլմուչ ապը։ Պու սավէթին սուի գասա իւզերինէ միւէասէս օլուուղը գասպէէնիլուս զաթը Շահհանէյէ իսպար իսէն Տախիլիյէ Նազրը էսպագը Մէմուուհ բաչա իմիչ։ Մէմուուհ բաչա կէչէնսէ հէյեթը այան վէ մէպուսանա վէրսիկի մաթպու լայհանընասա իսպարընը պիզզաթ Թասգիգ իսիյօր։ Թաֆսիլի օ լայհանընն 17 վէ 18ինճի սահիֆեէրինսէ կէօրիւլիր։ (Մէմուուհ բաչանընն պու պապաթքիճէվապընը սա արիւթէն եազաճաղը։ Ճ.Շ.)։

զաղթը իմզա իթմէքսէ իսիլէր։ Նէօվպէթը իմզա Աալիյէ նազրը Ճեվսէթ բաչայա կէլտիկի էանասէ իսի քի, Շեյխիւլիսլամ վէ Սաիրը մաղուլարբյա հուզուրա իսթէնիլիբ։ Զաթը Շահանէ պահը իհթիմա օլան խուսուս հագգընասա պաղը Թէպեենաթասա վէ աէլիսուսուս խանէասանը սաթանաթ աղաբընասն պաղլարընընն պիր սուի գասալա Նիսպէթիյէ գասրընա սուրէթը սավէթլերինսէ սաիր իրգահաթասա պուլունաբլար (1). Լհէմմիյէթը մէսէլէ սէպէպսիկ սերայասա միանագրա օլան ճէ-

միյէթը իլմիյէսէ Թէքրար միւգաքերէի քէֆիյէթ իսիլմէքսէ օլաուուղը իրասասթը Սէնիյէսէն անլարընմաղա, հէյեթը վիւքէա իլէ իւմէրան սաքերիյէսէն միւրեքքեպ օլան մէճլիսը ֆէվզէլասէնին գարարը էրթէսի կիսէնէ Թասլիգ իսիլիլ վէ պիսանէլերէ ազաի պագբյէ եանի ճէվսէթ բաչա իլէ օնաան սոնրա իսմէլերի եազլան 11 քիլի Թարֆընընն զապթա վազը իմզա իսիլմէմի իսթ։

Ֆէրասը օ հէյեթ իքինճի սէֆա օլարագ Մապէնսէ իհթիմա իթթ. միւզաքերթը մէսաաէ նէթիճէօնսէ բէյլեր իքիյէ այրըլը։ Պիր գրսը միճաղաթը մանքիմէնին իճրասը, սիկէր գրսը ՔԱսֆիֆի Թարաֆընընա պուլմզ իսթ։ Էքսէրիյէթ իճրսի միճաղաթ Թարաֆընընա օլուպ 15 բէյի վէ ազալիյէթ Թասֆիֆի իլթիզամ իսարպ 10 բէյի հավի իսթ։ Թարաֆը Բասրչահիսէն ազալիյէթին բէյի Թէրճիկ օլընմզ ապը։ Էքսէրիյէթ վէ ազալիյէթի Թէշքիլ իսէնլէրին էամիսի սաթսէ սուրէթի մինասէրճէ բէյ բուսուլասընասն մալիմ օլուր։

* * *

Ճինայէթը մալիմմէ իլէ մանքիմ օլան բէնլիվան Մուսթաֆա չավուշ, հասէի Մէհմէտ, Ճեզայիրլի Մուսթաֆա իլէ Ֆախրի, Ալի վէ Նէճիպ պէյլերին հագգալարընընա մանքիմի Ճինայէթճէ հիւքմ վէ մանքիմի Թէմիզ ճէզասասրիճէ Թասարգ օլընան միճազաթը Թէմամիի իճրասը բէյինսէ պուլընանլար Հաֆզը.— Սասֆ, Իսհէմ, Հասան Թէվֆիգ, Նիզամի, Իսմայիլ Հագգը, Հասան Հիւսնի, Բէուգ, Բէսմիլ, Ալի Սաիպ, Ճեվսէթ, Հասան, Օսման։

Հիւքմը գանունընն Թէմամիի իճրասը բէյինսէյիմ.— Մահմուտ Նէսիմ։

Հուգուգը Ուսումիյէյէ սիս օլանլար եանի սայիի պիկիսասա օլուուգլարը ճիհէթէլ հիւքմը գանունընն իճրասը բէյինսէյիմ.— Անմէտ Էսասա։

Մանքէմէի Թէմիզին իլամընասա միանսէրէճ պուլընան միճազաթը գանունիյէնին Թասֆիֆի բէյինսէ պուլընանլար.— Բաֆֆ, Հասան Ֆէհմի, Ահմէտ Մուխթար, Սուպհի, Ասըմ, Գասրի, Արիֆի, Խայրէտին, Սաիս, Սաֆվէթ։

(Տէվամի)

ՆԷՃԻՊ ՄԷԼՀԱՄԷՆԻՆ

ԻՔԻՆՃԻ ՄՈՒՀԱՔԷՄԷՍԻ

Երլարզաա ճուսաա սէլամրզընաա աթբլան պօմպա մէսէլէօնմաէն թօլայր աէրաէսթ ու թէվգրՔ իսիլէն պիր չօգ էրմէնիլէրէ, ճիւրմէրինի իգրար իթարիրմէք իչիւն իշքէնճէ իաէն Նէճիպ Մէլհամէ մէլունընդն իքինճիսի մուհաքէմէսինէ էվվէլքի կիւն ճինայէթ մահքէմէսինաէ աէվամ օլընմբլ աբր։

Միւթթէհիմ Նէճիպ Մէլհամէ սապահլայրն սաաթ 3 բաաաէլէրինաէ թէվգրՔխանէէն չրգարրլարագ, պիր գուբէ արապայա պինարիրմիշ, վէ մուհաՔգաաբ իչիւն եանընաա Զապիյէ նէգարէթի ինթիյաթ պէօլիւյի սէր գօմիսէրի Մէհմէտ Ալի էֆ.իլէ ժանաարմա միւլազիմի Ահմէտ աղա վէ 3 բօլիս գօմիսէրի, վէ 30 բօլիս պուլընաբրը հալաէ Ամլիյէ տայիրէսինէ կէթիրիմիշ աիր։

Միւթթէհիմ կէլմէզէն, պիր միւլազիմ գօմանտասընաա 40 նէՔէր ասքէր ասայիշ վէ ինզբզպաթը թէէմին իչիւն ճինայէթ մահքէմէսի էօնիւնաէ տուրմուշլար իսի։

Սաաթ 4է տօղրու մահքէմէնին էօնիւ ումուզ ումուզա աէնէՔէք պիր հալէ կէլմիշ իսի։ Սաաթ 4½-աա մահքէմէնին սամիուն մախսուս գարուսը աշբլարագ, իչէրիյէ եէրին կէնիշլիկի գաաար տասմ ալընմասը իսթէնիմիշ վէ մէմուրլար թարաՔՔընաա պու պապաէ բէք չօգ դարէթի օլընմբլ իսէ աէ, խալգըն հիւճումը չու մագասաբն թէմամէն թաթպիդինէ մանի օլմբլ աբր, մամաՔիհ, գարուլար գարանարագ խալգըն հէման 10աա 9ը թշբարբաա գալմբլ աբր։ Տահա հէյէթ մուհաքէմէ սալօնընաա չբգմազաան, կէյէն մուհաքէմէաէ միւթթէհիմին միւռաՔաա չահիաէրինէն օլմագ իւզրէ էվվէլէեէ իսթիմա իսիլմիշ օլան պասուր թապիպի Ակհամ բաշա, մագամը բիյասէթէ միւրաճասթլա, պու մուհաքէմէաէ տասի պէբայը չէհաաէթ մալիմաթընաա միւրաճասթ օլընմասը թալէպինաէ պուլընմբլ իսէ աէ թէքբար իսթիմանաա լիւզում գալմասրը ճէվապընը ալարագ, օ տաա սամիին միանընաա կիրմիշ աիր։

Պօմպանընն թէէորի իլէ վէՔՔաթ իթմիշ օլանլարընն վէրէսէ վէ էյիմամը իլէ, մէդգիւր վագասաա եարալանարագ, սագաթ գալմբլ, վէ մալլարը վէ հայվանաթը թէլէՔ օլարագ գարարա օղրամբլ պուլընանլար թարաՔՔընաա պօմպա մէսէլէսինէ ֆայիլ վէ միւսեպպիկլէրինագգընաա պա արզուհալ իգամէյի տավա իսէն արապաճլարընն 30 քիչի գաաար օլմասընաան վէ պունլար իլէ ասբլ տավասաա միւտաայի պունլանալարը օթուրասճագ եէր պուլընմասընաան նալի իչլէրինաէն եաընբզ 8 քիչինին իչէրիյէ ալընմասը կիպի պիր թէապիրէ միւրաճասթ իսթէնիմիշ իսէ աէ, հէբսի պիր աղրզաան պաղրբզ չաղբմայա պաչլասրգաարընաան եէրին տաբլբզնա պաղբմայարագ հիւմէսի մուհաքէմէյէ տասիլ օլմուշ աբր։

Պունլարընն իչինաէ 4 Իսլամ գասրը իլէ 5—6 չօճուգ պուլընբզ չօճուգլարաան պիր գաչը արա սրբա աղլամագա, պէօյիւքլէր «մահվ օլուգ, ատաչէթ իսթէրիդ» աէյի պաղբրմագաա իսիլէր։

Տբչարբաա գալմբզ օլանլարաան, եիւքսէք սէս իլէ պաղբրթբլար, միւնագաչլար իչիսիյօր իսի։ Սաաթ 6յա գաաար էհալի պէօյիւք տաբզբրբզլբզլա պէքլէսիրքաէն օտնրա, օ սբրաաա իսթինաք միւտաայի ումումի մուավինլէրինաէն Սէմիհ պէյ վէ պաաէհու հէյեէթը մահքէմէ, մուհաքէմէ սալօնընաա չէզբզ մագամլարընաա ախզը մէվգը իթիսիլէր։

Բէիս Հիլմի պէյ պու տավանընն մուհաքէմէսինաէն չէքիլմիշ, վէ հեյեէթ աթիաէքի վէճնէլէ Թէչէքքիլ էյլէմիշ իսի։

Բէիս վէքիլի՝ ազաաան Նիյմէթուլլահ էֆ.

Ազալբ՝ Բէուֆ պէյ, Թագւոր էֆ. Համամճեան, Ալի Հայտար պէյ, ազա միւլազիմ Ահմէտ էֆ։

Բէիս վէքիլի էֆ. մուհաքէմէյէ կէճ չբգբլմասը, Ամլիյէ մէմուրլարընաան պազբլարընընն, Մանիսսիզատէ Բէֆիզ պէյ ճէնազէսինէ կիթմէյէրինաէն իլէրի կէլէսիկինի սէօյլէսիքաէն սոնրա, հէյեէթաէ թէպէսիլ օլընբզգաա, սիւրէթի մուհաքէմէ զապթամէսի էվվէլ էմրաէ զապթ քեաթիպինէ օգութբրբլար։ մէդգիւր զապթն օգունմասը 25 տագիգա սիւրմիւ։ Բիասէթ թարաֆընաան, միւտաայիլէրաէն պազբլարընն կէյէն մուհաքէմէաէ իթիատէլերի ալընմասը օլբզը պէյսան օլընարագ, պունլարաան Գիթլիսլի Պօղոս Բէյէճեան իսթիճվագ օլընբզգաա, միւթթէհիմ Նէճիպ Մէլհամէնին, քէնճիսինի թութուրբզ պանթօն իլէ աէօյմիշ վէ հապս իթմիշ օլարզընաան, պու եիւզաէն մա այիլէ օղրաարզը զարար զիյանընը իսթէտիկինի սէօյլէմմսիլէ, միւթթէհիմ վէքիլլերինաէն Խրիանթօս էֆ. մէրգում Պօղոսը չիմտիքի իքիտաէսի իլէ, իսթինթագաաքի իքիտաէսինաէ զրտաիյէթ պուլընարզընը սէօյլէմիշ վէ Պօղոսան իսթինթագաաքի իքիտաէսի օգութարբլարգաա, ֆիլհագիգա քէնճիսինէ իչքէնճէ իսիմէյիպ, եալընբզ պօմպա մէսէլէսինաէ 15 սէնէյէ մահքիմ օլարզը վէ պունաա տա Նէճիպ Մէլհամէ սէպեպկէթ վէրտիյի ճիհէթէլէ հագգընաա պունանան թօլայր տավանը օլարզընը սէօյլէտիյի անլաշբլբզ։

Տիկէր միւտաաի Վարդան Աատաուրեանընն արզուհալը տա օգութարբլարզգաա, Նէճիպ Մէլհամէնին՝ խանէսինի պաաթբրբզ, քէնճիսինի 20 կիւն թէվգրՔ վէ իշքէնճէ իթիտրիկինաէն 600 լիրա զարար զիյանընը մութթէհիմաէն թահսիլինի իտաաա իթմէքաէ օլաուզը կէօրիլլար։

Միւտաաի լօգանթաճը Նշան զէվճէսի Գեղիկ հանրմ, վէքիլի Խնդիր Սիմոնեան էֆ. միւվեքքիլէսինին իլվեթէն պազը իտաաալարը օլուպ, շահիալէրի պու կիւն կէլմէմիշ օլաուզընը սէօյլէտի։

Հուգուգը ումումիյէ շահիալէրինաէն Օրթաքէօյաէ սաքին էճզաճը Գրիգոր էֆ.՝ Երլարզեան եէմին իլէ խթիմա իսիլիքաէ, քէնճիսի սիասի պիր մէսէլէսէն թօլայը հապսխանէի ումուսիաէ մէվգուֆ իլէն՝ հապսխանէ խասթախանսինէ կէթիրիլէն Մանուկ նամընաա պիրինին հեր թարաֆընը եարա պէրէ իչինաէ կէօրիպ օտրաուզընաա՝ Նէճիպ Մէլհամէնին, Երլարզաաքի գօմիսիօնաա քէնճիսինի աէօյմիշ վէ գօլթուզընընալթընա սրճագ եուսուրթալար գօյաուրմբզ օլաուզընը վէ մէրգում Մանուկ՝ 1 սէնէ 2 այ գաաար օրաաա գալարագ, Նիհայէթ վէՔՔաթ էյլէսիկինի վէ վէՔՔաթը էանասընաա եարա վէ պէրելէրի մարարմբզ պիր հալաէ Թէմամէն մէվճուա իտուկինի պէյանլա չէհաաէթ էյլէսի։

Պունա գարչը Նէճիպ Մէլհամէ մազնունլարը իսթինթագ վէ իսթիճվագ իթմէք քէնճի վազիֆէսի օլմասընընաան, մէդգիւր չէհաաէթի գալուլ իսէմէյէէկինի պէյան էյլէսի։

Տիկէր չահիա՝ Զագմագճբլարաա, Մուսթաֆա բաշա խանընաա Սրապեան Սաեփան էֆ. իսթիճվագ իսիլիքաէ, 3 սէնէ էվվէլ սէյաաի պիր մէսէլէսէն սօլայը Թութուլբզ Երլարզա կէօթիւրիլէրէք իսթինթագ օլուսարը սրբաաա, տիկ!ր օտրաաա միւտաայիլէրաէն Երուանդ Զավուշեանը, Նէճիպ Մէլհամէնին «տահա ինքեաՔ մը իսթյօրսուն» աէյու գամչը իլէ աէօյաիլիկինի վէ մէրգումն, սանտալանընն եանընաա պիւշմիշ, եիւզինաէն գան ագմագաա պուլընարզընը կէօրաիկինի պէյան էյլէսի։

Պունա գարչը Նէճիպ Մէլհամէ, միւտայի Երուանդ էֆ. գամչը իլէ աէօյիլիկինի սէօյլէմէիկինաէն, տավա իլէշէհաաէթ պէյնինաէ ղրտաուզ օլաուզընը Թէզքեար իթաի։

Տիկէր չահիա՝ կաղէթաճը Կարապետ Վարդանեան խսթիճվագ օլանարգաա, Ունեան Աբիկ էֆ.նին գաթլի մէսէլէսինաէն սօլայը քէնճիսի աէ Նբլարզաաքի գօմիսիօնաա կէօթիւրիլէրիկի վէ օրտաաա պուլընաբզը սբրաաա, Երուանդ Զավուշեանընն աղլար կիպի սէսինի իչիսիպ, սօնրա օտայա կէօթիւրիլիկինաէ, Նէճիպ Մէլհամէնին Երուանդը եիւզ իսաթիւ եաթբրբզգամչը իլէ աէօյմէքաէ օլաուզընընկէօրաիկինի վէ վագը օլան սիվալ իւզէրինէ քէնճիսի աէ Աբիկ էֆ.նին իչինաէն սօլայը մահքիմ իսիլմիշ իտուկինի իքիտաէ էյլէսի։

Պունա դարչը տա Նէճիպ Մէլհամէ, Երուանդ, օտաաա քիմսէ եօգ աբր աէմիշ օլաուզընաան պու չահիա եալան սէօյլէյօր աէտի։

Շահիաը տիկէր պաշ միւտաայի ումումի ասպգգ ճէմալ պէյ, խասթալարզընաան սօլայը մահքէմէյէ կէլէմէյիպ, կէօնտէրաիկի իքիտաէյի ճէվապկէսի օգութարբլարզգաա, մաէլի, պօմպա մէսէլէսինաէ թահթը թէվգրՔա ալընբզ իսթինթագ խիլէն չանսալարն տարպ իսիլմէլերի մէսէլէսի իչիւն տապգգ պաշ քաթթիպ թահսին բաշայա սէօյլէմիշ իսէ աէ, մուվաֆֆագ պիր ճէվապ ալամասարզընաա տաբր օլաուզը կէօրիլլար։

Նէճիպ Մէլհամէ՝ հէյեէթը Ամլիյէնին բէիսի ճէմալ պէյ օլաուզընաան իսթինթագ տօղրուճա օնլարա այիտ օլբզ, թահգրզգաթ նէթիճէսինի քէնճիսի սէօյլէյիպ էօյլեէ արզ իտեր օլաուզընը, վէ 5—6000 քիչինին իսթինթագ եվրագբնտա քէնճիսինին պիր հարֆ պիլէ եազբսը օլամասընընը սէօյլէյէրէք իսպաթ իչիւն 4 գբթա մազպաթա իթա իսիպ, պունլարընն օգունմասընը թալէպ էյլէսի։

Շահիա մագամընաա միւսթանթիգ Նիհատ պէյ իսթիմա օլաուզընաա, պօմպա մէսէլէսի թահգրզգաթընաա քէնճիսի գաթիէն պուլընմասընընը, եալընբզ Իրօչակ գօմիթէսինին մէօհրինի թագլիտ վէ թէհտիլի քէնաղբաը եարզագ էօթէքի պէրիքինի թէհտիտ իլէ բարա ալաբզը խապէր վէրիլէն Պանսբրմալը Ավիքսան նամընաա պիրինին Նէճիպ Մէլհամէ թարաՔՔընաան Եալբզաաքի գօմիսիօնաա թագաթլա, եումբզգա, սանտալիսիլէ, Նիհայէթ Թէքմէ իլէ աէօյիւլաիկինի վէ մէրգումն եէրէ աիւշիպ գալգամասընընը կէօրաիկինի աէօյլէսի։

Պունա տախի Նէճիպ Մէլհամէ իթիրազ իթիսկի սբրաաա, միւտաայիլէրաէն պիրի «միւսթանթիգ պէյ, եա՛լան մը աէօյլէյօր» աէմիշ աիր։

Պաաէհու Երուանդ էֆ.Զավուշեանընն իտաաաբ սիւալ իսիլսի։

Ե. Զավուշեան.—Պէն չահիա աէյիլ, տավանբլբմ. Ունեան Աբիկ էֆ. մէսէլէսինաէն թօլայը պէնի աէ ԹէվգրՔ իթմիլէր իսի։ Նէճիպ Մէլհամէ պէնի եաանընա ալաբ. վագասյը սօրաու, պիլմէմ աէսիմ, աէօյմէյէ պաշլաաբ, էմբ իսէրէք գօմիսէրլէրէ աէ աէօյաիրսի, գօղարբբմբ պաղլասբլար. էյլէրիմէ ասյագլարբմա պասաբլար, գալբն պիր սօբա իլէ աէօյաիլէր քի՝ քէչէ աէ աէօյիլմէդ, քէօքէք աէ... պիր աէ խալբաան եիւզիւմ սբյբբլմբզ, օ աէրէտէ քի՝ քիմսէ եիւզիւմէ պագամագ իսի. հաթթա պաշ միւտաայի ումումի ճէմալ պէյ պու հալիմի կէօրաիկի զէման կէօզլէրինաէն եաշ ագաբ, իշ պու գասար գալաա տավա իթմէյէէքիսի. արթբգ պէն ասյագաան էօյլէ պիր հալէ կէլմիշ իսիմ քի, ինսան եբլան օլաա պիր տահա վուբասագ, Նէճիպ մէլհամէ գամչը իլէ թէքբար պիր չօգ աէօյաիս, պայբլմբբմ, լիմմնաթա ֆիլան վէրտիլէր ամմա նէ՞ ֆայիսէ... պաղչէյէ չբգարբբլար, ծօրիս օրաաա, եանընաա պիր մէմուրվար իսի աղրբբան օթուրմագ միմքին աէյիլ, պիր միւտաէթ ոօնրա եինէ չաղբբբպ սօրաուզը չէյլէրէ ճէվապ վէրմէդ իսէմ, Պէչիքթաշ մուհաֆիզը Վասրքի բաշայա եաղբպ թէքբար աէօյաիւրսիքաէն պաշգա, սրճագ երմբբթա իլէ աէ էշքէնճէ իթիրէէկինի սէօյլէտի, սօնրա Պէչիքթաշ գարագօլընաա կէօնտէրաի, օրտաաա պիր գաշ թագաթ վուրասուլարբ իսէ աէ, վուրան Վասրքի բաշա մը եօգաա գօմսէյէրէք մի օլարզընը ֆարդ իսէմէյօրբմ. գարագօլաա պէնի պիր քէօմիւրլիյէ աթաբլար. իքի կիւն օրտաաա աճ սուսրզ գալարմ, սօնրա չբգարբբլար. պէնն տատմբզգաան չբգմբզ իսիմ. եիւզիւմ կէօզիւմ եարա վէ գարալար իչինաէ իսի. միւսթանթիգ Արիֆ պէյ մի տիր, բէք էյի պիլմէյօրբմ, պանա Երուանդ պու հալ նէ՞ տիր աէսի վէ աղլասբ, Նէճիպ Մէլհամէյէ սէօյլէյէէկինի վտա իթա, անաէն սօնրա ժանտարմա գարագօլընա գօյաուլար սիւա վէրտիլէր 15 կիւն սօնրա տա չբգարբբլար, միւսթանթիգէր պիղէ էյի մուամէյէ իսիյօրբար իսի. Անլէր վազիֆէյէրինի եարբբար եալընբզ իչէրինաէ վահչի պիր տատմ վար իսէ օ տա պու Նէճիպ Մէլհամէ տիր։

Շահիալէրաէն միւսթանթիգ Սիւրէյա էֆ. Երլարզաա գօմիսիօնաա պուլընտբզ օբրաաա Ավօքրիա խասթախանէսի խասաէմէսինաէն մասնուն Առաքելին Նէճիպ Մէլհամէ իլէ ճէմալ վէ Նազիֆ Սիւրուրի պէյլէր թարաֆընաան խթինթագը էանասընաա, մէրգումն ինքեարը իւզէրինաէ տիչարը չբգարբբբզ, պիր միւտաէթ սօնրա, իքի բօլիս Առաքելին գօլթուգլարբբնա կիրմիշ վէ ատբ ատբ աղլամագաա պուլընմբզ օլարզը հալաէ Թէքբար օտայա կէթիրիլմէսինաէն Առաքելին տայագ եէրէյի անլաշբլարզընը, վէ տիկէր պիր կիւն տախի, գօմիսիօնաա սալօնա կէյէրքէն Նէճիպ Մէլհամէնին եաթագ օտասընաան պիր ինիլթի իշիտիպ բօլիպլերաէն օօրարզընաա, ինթիհար իաէն Նշանն տայագ եէմէքքաէ օլարզընը սէօյլէտիքլէրինի վէ ֆագաթ գարու գարալը օլարզը հիչէթլէ կէօրմէտիյինի վէ պու տայագ մէսէլէսի իչիւն ճէմալ պէյ իլէ «պու նէ՞ օլույօր» աէյի հասպիտալ իթիքլէրինի սէօյլէտի։

Տիկէր չահիա միւսթանթիգ Շէվքէթ պէյ տախի իքիտաէսինաէ՝ պիր կիւն գօմիսիօնաա պաղրբզընը վէ տայագ սէսի իչէթիյինի, վէ պիր կիւնաէ գարուճը Մանուկը չիմրզ օլան տայագլարընը Նէճմատտին պէյին եզգաարզընը վէ եէնէ պիր կիւն Առաքելի աէ աէօյիւմիշ պիր հալաէ կէօրաիյինի սէօյլէտի։

Պունլարա գարչը տախի Նէճիպ Մէլհամէ ճէվապէն՝ Ամլիյէ մէմուրլարընն պու իշլէրի քէնճիսինէ եիւքլէթմէք իսթէտիքլէրինի վէ չիմքի պու իչին ալթնատա էլեմնաք վէ տէհշէթլի պիր մէսէլէ պուլընաբզընը վէ պիրինին պու չահիալէրին թէհտիտ ալթնատա օլաբզգլարընը վէ միւտաայի ումումի Սատրեատին պէյնն եէմին իաէր իքէն, եալերի Թիթթէմէսի աէ պունա իսպաթ օլարզընը վէ զաթէն ումում միւսթանթիգզլարբն իքիտաէսի մէճրուհ իտուլինի աէրմէյան եալեաի։

Նշան գաթլ մը իսիմիշ, եօգաա Թէլէֆը ՆէՔՔ մի իթմիշ օլաբզընն սիւալ իսիլմէսի միւթթէհիմ վէքիլի Խրիանթօս էֆ. Թարաֆընաան սիւալ իսիլմէքքէ, Շէվքէթ պէյ, պիր կիւն գօմիսիօնաա, միւսթանթիգ Բրղա պէյնն Թելալա կիթմէյինի կէօրէրէք նէ՞ վար աէյի սօրաբզընաա Նշանն ապաէթխանէաէ ինթիհար իթմիշ օլաբզընը սէօյլէտիյինի խապէր վէրտի։

Պունն իւզէրինէ Նշան զէվճէսի Գեղիկ գասրն վէքիլի Խնդիր էֆ. ատիաէքի իտաաաաա պուլընմբզ աբր։

Ե. Սիմոնեան էֆ.—Նշանընն վէՔՔաթը ինթիհար սուրէթինաէ կէօթէրիլմիշ իսէ աէ, մագթուլէն վէՔՔաթ իթմիշլէր, նէ՞ եաքսրն գօմիթէ թէհտիտ իթմիշ, պու տա բարա վէրմիշ աէսիմ, պօմպա մէսէլէսինաէ ալէգագաբ օլամասրզընը սէօյլէտիմ։ Պունընը իւզէրինէ թախլիյէ իթաի, բաշանրն քիմսէյի տարպ իթաիկինի կէօրմէտիմ։

Սաաթ 8½-աա կէլմէքլէ հէյէթ թէնէֆֆիւս իթմէք իչիւն միւզաքէրէ օտասընա չէքիլաի։

*
* *

Սաաթ 9աա, հէյէթ թէքբար մահքէմէ սալօնընա չբգաաբ.

Խրիանթօս էֆ.—Պիգիմ չահիալէրիմիզ վար, կէլմէմիշ, իթհամամէսէքի չահիալէրաէն պաշգաաբ իսթիմա օլընմազ։

Բէիս.—Շահիա պէլճիգալը Բօսոյ խասթա իմիշ. կէլէմմիշ թէրճմանկէլաի սէօյլէտի։

Պունն իւզէրինէ բէիս՝ վէքիլի էֆ. Նէճիպ Մէլհամէնին էվվէլէէ իթա իթաիկի 4 մազպաթանընն գրտասքնը քեաթիպէ էմբ էյլէտի. պունլարաան 3ի ֆոթօկրաֆ իլէ վէ տիկէրի էլ եաղբբբա սարբլլարընաա ալընմբզ իսի։

Մէղգիւր քեաղբլար օգունար, պիրինին մաէլի Ցէէիմ բաշանընն ժուրնալը իւզէրինէ ԹէվգրՔ իսիլէն Պուլկար բէրտ.քեար Խրիսթօֆիչօքրն քէՔՔլէթ՝է թախսիյէսինէ, վէ տիկէրի՝ միւթանթիգ Շէվգը պէյ, Ամլիյէ նէգարէթինաէ էմբ ալմասրզընը պէյանլա իսթինթագա աէվամ իթմէսիյինաէն իգի էրմինի գբզը իլէ տիկէր պիր չախալն պիլա մուամէյէ մէվգուֆ գալմալարը ճայիզ օլամասրզընաան, Ամլիյէ նէգարէթինէ թէպլիդաք իսթասը լիւգումբնա, վէ տիկէրի տէ՝ Ֆրաչբբբ Բեանիլին 500) քիչիւնք պիր ֆէտաալ չէՔէսի թէչքիլ իթաիյէ հագգընասքի բիվալէթինասը օլամասրզը անլաշբլբզընաա՝ վէ 4ինճիսի աէ Իթալեալը բօլիս Ֆօրխայմ էֆ.նին հիւճնի հալ ատասպընաան օլամասընա մէպնի հագգընաա մուամէյէի գասնունիյէ իսթասընա մահքէ օլամասրզընաա տարբ օլաուզ քեաՔՔիֆի տէ պօմպա գօմիսիօնը բէիսի Նէճիպ Մէլհամէ վէ բիտ ֆէգասը թարաՔՔընաան միւտաա ֆվէ Սէնիյէյէ իգՔիրան էյլէտիյի վէ եալընբզ Իթալեալը բօլիս հագգընաա թանգրգաթը աէվամ իթմէսի լիւգումընը չամիլ կէօրիլաիս։

Պու արալբգ կէյէն չահիալէրաէն Պէյօղլու հապսխանէսի քեաթիպի Բասիմ պէյ՝ գօմիսիօնաան Պէյօղլու հապսխանէինէ 3-400 մահպուս կէլտի, հիչ պիրինին Նէճիպ Մէլհամէ պէնի աէօյաիս աէտիկինի իչէթմէյինի աէօյլէտի։

Բէիս.—Միւթթէարբուր օլան արապաճլարընն արզուհալարը վար աբր օգուլընընզ։

Քեաթիպ 28 իմզա իլէ արապաճընընը Թարաֆընաան վէրիլէն 2 արզուհալը օգումբզ աբր. պու արզուհալաա պիր չօգ արապաճլարընն թէլէՔ օլուպ, էվվլաա վէ այալը վէ եէթիմէրի պիքէն գալարընընաան վէ պիր չօգլարընն ապրապալարը Խարումար օլաուզը կիպի քէՔՔիլերի աէ լ.ագաթ գալարգլարընաան պունլարընն թէյէթլերինին վէ զարար վէ զիյանլարընն վէրիլմէսի թալէպինի միանաէրիճ իսի։

Բէիս.— (Արապաճլարա խթթապէն) սիզ գաչ քիչիսինիզ։

Արապաճլարաան պիրի.— Էֆէնտիմ, օթուզքիչիլիզ, ֆագաթ պուրասա 74 քիչի պուլունընյօրբզ. տիկէրլերի Սօֆեասա աբրլար։

Բէիս.—Էվվէլէէ պօմպա մուհաքէմէսինաէ պուրասա ժօրսին մուհաքէմէսի օլաուզը զէման պու զարար զիյանը իսթէմէսինի՞զ մի։

Արապաճլար միւտիրի.— Էֆէնտիմ, լթՔՔաթք, օ զէման ատաչէթ եօգ իսի. էէէմմիյէթ վէրմէսիլէր, չիմտի իսթէյրբզ։

Բէիս.—Մահքէմէ պունը նազարը տիգգաթա ալաճագ աբր։ (Զապթ քեաթիպէ, միւտաայի ումումիլիքաէն վէրիլէն միւզաքէրէյի օգուլունընզ։

Քեաթիպ մէղգիւր միւզաքէրէյի օգուր, մի՛ զեքքէրէաէ Մինաա Հայկազան նամընաա պիրի տախի Նէճիպ Մէլհամէ հագգընաա իգամէյի տավա էյլէտիյինաէն պու տավանընն տա պիրլէչէրիրմի օլաբզը անլաշբլմբզ աբր։

Բէիս.—Պիր թագբմ արզբհալար վարքի, Նէճիպ Մէլհամէ իթհամ օլընաբզանան օտնրա մահքէմէյէ վէրիլմիշ օգունաբն։

Զապթ քեաթիպի վէրիլէն 4 արզբհալը օգուր, պունլարաան պիրի Հաֆզ Մէհմէտ, տիկէրի մասէնճի Օտնիկ Տէրվիշեան, տիկէրի Իսմէր վէ տիկէրի աէ բէրուքքեր Սիմոն իմգալարընը հավի օլուպ, պունլար տա արզբհալարընաա զարար վէ զիյան վէ իշքէնճէ վէ ապապը հավի մէվճասա մինանէրիճ աբր։

Պաաէհու միւթթէհիմին պիր արզբհալը օգունընգգաա՝ քէնճիսինէ իտաաա իսիլէն ճիւրմ, պաղբբբ թարաֆընաան իտաաա իսիլէն միւթթէրիճաթ աէրէթ օլաբզընը վէ թուլ միւտաէթ պէօյլէ մահպուս գալմասը ատաչէթ մուվաֆֆագ օլամասրզընը չամիլ աբր։

Մուսայի Եղիանը տախի արզը-նալը գրաթ իսիլիքաէ՝ Նէֆիպ Մէլ-համէնին, քէնտիսինէ իշքէնէէ վէ ա-ղապ իսիպ, պիր չօզ զարարլրա սիւ-լար էթմիյի միւնաէրիճ կէօրիւլմիշ սիր։

Գու պապաէ միւթէլրասը սիւալ իսիլէն միւսուայի ումումի մուավինի Սէմին պէյ՝ միւթթէհիմ Նէֆիպ Մէլհա-մէնին իթհամնա տայիր հէյէթը իթհա-միյէ կէչէն էվրագան սօնրա պաշ-գալարը տա միւսուայի ումումիյէ միւսաֆաթ իսէրէք, իգամէի տավա իթիֆէյէրի վէ պու-քերրէ իգամէ իսիլ-էն տավալար, հէնուզ պու մահքէմէյէ կէլմէսիյինէն պու տավալարրն տա, ինամիքի աեավիյէ պիրէյէ-հիրիլմէսի ի-յին մուհաքէմէնին չիմիրլիք թէէսիրի-նի, վէ չիմիրյէ գառար պու մահքէմէյէ վէրիլէն իսիթատար հագգնատա տախի թահգիգաթ իսիրսընան սօնրա թէվ-հիրինի վէ արապաճրլար թարաֆրնան զարար զիրնը հավի վէրիլէն իսիթատա, պօմպանրն աթրլմասընան ասլալը զարարատ օլարզ կէլրը պէյան իսիլիյօր իսէ ալ, Նէֆիպ Մէլհամէտէն Թալէպ իթմէյէ հագգլարը օլմալրպ, Երլրզտա պօմպայը ատանլարան Թալէպ իթմէ-լերի լազըմ կէլէէէյինէն պու արա-պաճրլարրն տավալարրնը, պու տավայա իշթիրաքը օլմառզրնը պէյան էյլէմիշ սիր։

Միւթթէհիմին տիկէր վէքիլի Մահ-մուտ Նէֆիմ պէյ.— Միւվէքքիլիմ Նէ-ֆիպ Մէլհամէ հագգրնատա պու գառար արզրնալ կէլտիքէճ պունլար հագգլա-րընատա Թահգրգաթ իսիրա օլրնօրն ատ-յէրէք, պիզ պէօյլէ ուզուն միւսուէթ թէլզրգի մը գալաճազրզ. պիզ հէյէթի իթհամիյէ մազպաթասընատաքի ահվալ-ան ասլալը մուհաքէմէ օլրնրյօրզ, պիզիմ ալէյհիմիզատ իգամէ օլրնան տավա իշքէնէէ տավատը սրը, եէնի-ան տավա չզգարզպ պիզիմ իշիմիզի սիւրիմէքքէվէ Թուլ միւսուէթ եաթրրմագ իսթէյօրլար, գանունէն միւվէքքիլիմին քէնտալէթէ Թախլիյէսինի Թալէպ ի-սէրիմ։

Մուսայի ումումի մուավինի Սէ-մին պէյ.—Բէիգիյէթէ չզգմալարը իշին իսթիտա վէրմիշէր մի։

Վէքիլ Սահմուտ Նէֆիմ պէյ.—Օնը տա վէրիրիզ, միւվէքքիլիմ պունճա այ-լարատան պէրու նահագգ եէրէ մէվգուֆ պուլրնօրյօր, պու հագգսրզրզգ հէր պիզէ եաբրլրյօր. պիր պինայը մուազզամը ըզգմագ իսթէյէնէրէ գարշը միւվէքքի-լիմ չալրլրաը։

Տիկէր վէքիլի Խրիսանթօս էֆ.— Տավանրն տիկէր միւսթանթզրզգատան կէլէէք տավալար իլէ պիրլէյէիրիլմէ-սինէ պէքմէքէ գանունի տէյիլ սիր։

Նէֆիպ Մէլհամէ.—Բէիս պէյ, պու-բայա կէլտիրմին էսպապը, Նշան վէ սահիրինէն 4 տէյնէք եէսիլբրինէն իպարթի տէյիլ սիր. պէնտէնիզ իթհամ օլմրը իսէմ, պու ավֆ օլրնմայագ պիր տիրմ սիր. պէն 29 յուլիսատէն պէ-բու մահպուսըմ. հանկը գանունա հանկը վիկ միւթէնէա սիր. պաշ վէքիլ Քեա-միլ բաշայա, Ալիյէ Խաղբրընապիր չօգ միւսուլման վէրտիմ, հէյ պիրի նապարը օրիգաթա ալընմասը, Նէֆիպ Մէլհամէ պու վաթանրն էվլասը տէյիլ մի, գան տէօքրվէյէճ իսի պունը մէն իթմէյէ չալրլրամ. չօգպարընն պանա գարշը մազսալէրի վար. պէնիմ իթհամրմ հանկը գանունա միւսթէնէա սիր, զաղենամէնին 96ընճը սահիֆէսինատ սէօյլէտիյիմ վէճհլէ ճիւրմիմ խրրսրզրզ տէյիլ, ճանիլիք հէյ տէյիլ, եալընը-իշքէնէէ իշին պէնի պուրայա կէթիրտի-լիր, պունրն իշիւն Թէյէքքիր իսէրիմ. պու միւսուայիլէր 5—10 քէյի վար սրը. պունլարատա ալէյհիմատ գուրբլմը պիր բան սրը, կէչէն մուհաքէմէտ պանա պու գառար նիմայիշ, հէմ պէնի, վէ հէմ սրզի Թէհտիտ իթթիլեր, պանա բէ-վէյզէր կէօսթէրտիլեր, պէն տիքիրթ իթհամ, ատա չզգարմառմ, հէր կիւն վէրիլէն իսթիտալար իւղէրինէ պէն պէօյլէ Թուլ միւսուէթ մահպուս մը գա-լալրմ, պանա պիր ճէղա հիքմ իսինիզ բաղրրմ, հէմ իթթիհար իսէրիմ. կէչէն մունաքէմէտ միւսթանթզրզ Սաարէատէն պէյ չէհատէթ իսէրէք տիյօր քի՝ պէն միւսուայիլէրէն արապալրգ սիրբրընը էպրին ալմրզմ. պէն պունը Բում քի-լիսէօնատէն բարա իլէ ալարմ. պիր Թա-զրմ քիմսէլեր պանա ճանի տէյէրէք նիմայիշ եարբյօրլար. պէն մահքիմ օլմարմ, քիմսէ պանա ճանի տէյէմէզ, հիքմ օլրնարգատան Խօնրա ճանի տէ, նիթի, պէնիմ եուզիսմէ Թիւքիսիլեր-Գու հագանիյէթ մի, ինանիյէթ մի, 5150 քէյիյի Զապթիյէ նէզարէթի, գօ-միսիօնա կէօնտէրտի։ Պունլարը Թախ-լիյէ իթհամ, պիր տէ պիր Թագմլարը-նը տաղ իթհամ տիյօրլար, Մասպէնատ Խաղբրընապիր չօգ սրը, նէբէյէ Թէվգիֆ իսէէկիմ, էֆէնտիմ, պու միլլէթին պու կիւն պաշընատա մուգատտէս պիր Խալիֆա վար. զուլմ իսիլիյօր. պէն պունը հիչ պիր զէման տէյէմմմ. հաթ-Թա պիր համալ 3 կիւն Թէվգիֆ իսի-լմմզ, պու կիւն էվլրօբանրն էն մէշ-հուր «Թիկաբօ» վէ «Թան» վէ տահա տաթիր կազէթալարը պօմպա մէտէլէր-մէտէրինատ միւԹէէհիմ Նէֆիպ Մէլհա-մէ տապահլարն օլատուզը կիպի «բոլիս վէ ասքէրին մուհաֆազազը ալԹընատա օլարագ ճինայէթ արապասրյա Թէվ-գրֆիանէյէ նագլ օլունմզը, վէ էհալի-ատէն պիր չօզու. Այասօֆիա մէյտանընատա, մէրգումրն արապաբընն արգասրնատան «եուհա՝, եուհա՝, սէտալարը իլէ հա-գարէթատ պուլընմզլար սրը։ ■

*** Մուհաքէմէ պիր արա Թաթիլ իսիլտիկի սրրատա, հազրը պուլընան «Բիւլանդոն» կազէթասը մուհարրիր-լերինատն Պարոյր էֆ. Բէյնան՝ «Բրօ-տօս» կազէթասը մուհարրիրի Սրանու-ատ էֆ. իլէ մուհաքէմէնին ճէրէյանը հագգնատա կէօրիշտիկի սրրատա, եանլ-արընատա օթուրմագատա օլան Նէֆիպին գարատաշը Ֆիլիպ Մէլհամէ. Բէյնան էֆ.-նին Նէֆիպ տէյիպ Նէֆիպ բաշ տէ-մէվեսինատն հիտատիլէնէրէք, պա-զարրզ ալչագ (աշ) Թապրրինի իս-Թիմալ էյլէտիկինատէ, Բէյնան էֆ. տէ մուգապէլէտ պուլընմզը վէ պունատան հաբլ օլան պիր կիւրիւլթիւտէ բէիս պէյ Բէյնան էֆ.յի չազրրմզը վէ գալա-պարզգ իշինատ պիր հալ զուհուրինէ մէյատան վէրմէմէք իշիւն տրզարը չզգ-մասընը նասիհաթ էյլէմիշ սիր։ Բէյ-նան էֆ. բէիս պէյին իսթիտարընը գա-պուլ իլէ մահքէմէտէն չզգմզլ իսէ տէ, զապթը մուհաքէմէյէ մէմուր օլան էր-մէնիտէ կազէթալարրմուհարրիրլերի բէիս Նիյմէթուլլահ պէյէ միւրաճաաթլա, ար-պէտա զուհուրինէ սէպէպ օլան Ֆիլիպ Մէլհամէնին տէ տրչարը չզգարբրմա-սընը Թալէպ էյլէմիշլեր վէ իշպու բէ-ճալարը գապուլ օլունրզ, Ֆիլիպ Մէլ-համէ տախի մահքէմէտէն տրարը չզ-գարբլմզը վէ պու օրրատա «եուհասրն տաալէթ» նիտա իսիլմիշ սիր։

Պիր իքի Սուրիալը Արապլար կէթի-բիլմիշ օլուպ, պունլար՝ Նէֆիպ Մէլհա-մէնին մահքէմէյէ կէլտիկի վէ չզգարը-նը որրատա «եուհասրն» տէյու պաղրրմզը-լար իսէ տէ, Այա Սօֆիա մէյտանընատա պիրիգմիշ օլան քիւսիկէթի էրմէնի վէ Թիւրք էհալիսի, Նէֆիպ Մէլհամէնին բօ-լիս վէ ասքէրիլէ մուհաթ օլարագ ագ-շամ Աալիյէտէն չզգարը-նը վէ ճինայէթ ա-բրատասընա պինտիկի սրրատա, «եուհա» նիտալարը իլէ Թահգիր էյլէմիշլեր սիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԲԷԹՐՍԳՈՒՐԿՅԱ պուլընան Խարի-էյէ նաղբրը Բիֆաթ բաշա, Բուսիա իմբերաթորընն հուզուրընա գապուլ օ-լունարը կիպի, խարիճէյէ նաղբրը Մ. Իզվոլսքի իլէ տէ միւլագաթ էթմիշ սիր։ կէօրիւնիր քի, Գուլկարիսթան Թաղմինաթը իլէ Բուսիայա վերիլէն Թաղմինաթն Թէէսիյէտ խուսուսարը պիր գաչ կիւնէ գառար Թէմամըլա Թէսվիյէ իսիլէճէք սիր։ Բիֆաթ բա-շանրն Բէթրսպուրկատա տահա պիր միւսուէթ գալմասը միւհիմմիլ սիր։ Պու խուսուսատա տաբիր քէնտիսինէ Պապը Ալիսէն բէյտրեյ Թալմամա վերիլսիկի իշիսիմիշ սիր։ Բիֆաթ բ չանրն Պէր-լին վէ Բօմայա տախի ադիմէթ իսէէկի կազէթալարատա կէօրիւմէքտէ սիր։ Պու հավատիս միւշարիլէյինն «Բէթրսպուրկ-տա վազիֆէմի չարուգ իքմալ իսիյօ-բրմ Պերլինի գառար ադիմէթ էթմէք նիյէթիսէյիմ, չայէ պիր լիւզում կէօ-բիւլիբսե Բօմայա գառար կիտիպ Մ. Թիթօնի իլէ տէ կէօրիւմէք միւքին սիր» Թարընատա չէքտիկի պիր Թէէ-կրաֆատան իլէրի կէլմիշ սիր։ Իշիսիլ-սիկինէ կէօրէ պու խուսուսատա գաթի պիր գառար օլմառզը կիպի, եասէէ Բէթրսպուրկատա միւզաքէրաթրն զիյա-տէէ իմթիտատ էթմէսի պու տէյեահաթ Թաավվուրարընը հուսուլէ կէլմէսինէ մանի օլանագ սրը։

Բուսիա խարիճէյէ նաղբրը էվվելքի կիւն միւշարիլէյէ Բիֆաթ բաշանրն չէ-բէֆինէ պէօյիւք պիր զիյաֆէթ վէրմիշ վէ մէզքիւր զիյաֆէթատ Բէթրսպուրկ Օսմանլը սէֆիրի Թուրխան բաշա իլէ տիկէր սէֆարէթ էրքէանը, Բուսիա հէյէթը վիւքէտատ, Ցուսա իլէ չուրատ հիւքիմէթ բէիսլերի մէպատան վէ պէօյիւք մէմուրատ հազրը պուլընմզը-լար սրը։

ԵՐԼՅՐԶՅԱ պուլընան 5ինճի ալայը 1ինճի Թապուրը 1ինճի ֆըրգայա կէօ-տէրիլիպ, օնուն եէրինէ՝ ֆըրգայի մէզ-քիւրեթէյի նըշանը Թապուրը Եըլարզա նագլ օլունմզը սրը։ Գու Թէպտիլին սե-պէպի, մեզքիւր 5ինճի ալայը 3ինճի Թապուրը Թարաֆրնատան ճումատ էր-Թէսի կիւնիւ պապը Հիւմայուն գարը-սընատա իճրա օլուման նիմայիշ իմիշ։

Եվվելքի սապահ 5ինճի ալայը 3ինճի Թապուրը Եըլարզ եօգարբսընատա էն-տախտ Թալիմի իճրա իթմէքտէ իքէն, միւլազիմ Մուզաֆֆեր պէյ, պօրու չա-լան չավուշա պօրու չալմասընը էմր ի-տէր։ Զավուշըն պօրու չալմասընը պէ-յէնմէզ վէ պապը Թէնպիհաթատա պուլը-նըր։ Զավուշ զապթինին սէօզլէրինէ սէրքէշանէ ճէվապ վերիր, մումանիլեյէ Մուզաֆֆեր պէյ չավուշըն պու մու-մէլէսինատն հիտատիլէնէրէք, մէրգումա պիր գաչ Թօգաթ սթար։ Զավուշ պու-նա մուգապէլէ իթմէսի իւզերինէ Մու-զաֆֆեր պէյ համիլ օլատուզը բէվօվլէրի չէքէրէք չավուշը Թէհտիտ իսէր։ Իշ պու բատատէյէ կէլինճէ, Թապուր զա-պրթանը միւսախէլէ իսէրէք, զապթի Թէսքին վէ չավուշը Թէվգիֆ իսէրլեր։ Թալիմին խիթամընատա չավուշ տիվանը հարպա Թէսիմ օլունրը։ Գու հալէն 5ինճի ալարրն 3ինճի Թապուրը հիտատի-լէնէրէք, տիլահ չաթարագ արգատաշլա-րընն սէրպէսթ պրազրլմասընը Թալէպ վէ նիմայիշ իճրա իսէրլեր։

Իթատը ասքէրիյէի պիտապիթիւն իսիլալ իսէն չու հարաքէթ իւղերինէ, մէզքիւր Թապուրրն օրատա գալմասը մահզուրատն տալիմ կէօրիւմէտիկի հի-հէթէ, չու սուրէթէ Թէպէատիւլաթ իճրատանա Թէչէպպիս իսիլմիշ սիր։

ՄէՀԼԻՍԸ Մէպատան, ճումատ էր-Թէսի կիւնիւ էքսէր ազատընը Ըէթիգ պէյին ճէնազէսինատ պուլընատրգ-ատան տալալը, իճթիմա իսէմէմիշ սիր։ Միւթէվէֆատընն եէրինէ պիր մէպատ ինթիսապը իշին եագնատա Տէրատա-ատ միւնթէխիպը սանիլերի իճթիմայա տավէթ օլունճաճազլար սրը։

ԱՃԱՆ բէիսի Սաիտ բաշանրն, Ա-ալիյէ նէզարէթինէ Թայինինէ գառար վէ-բիլմիկի խապէր ալընմզը սրը։ Միւշա-բիլէյ մուգատտէմա պուլընատրը Ա-ալիյէ նէզարէթինէ պիլ-ադիմէ մէզահիպ միւսիրինի վէ Ա-ալիյէ միւսթէշարընը զիյարէթ էյլէյէճէք սիր։

—Տեղատան Սրբազան Թարաֆրնա-ատան ճումատ էրթէսի սապահրը Տ. Գնել Վ. Ա-ալիյէ նաղբրը միւթէվէֆա Ըէֆիդ պէյին գօնաղընա ադիմէթէ, մահատմրրընա պէյանը Թագիյէթ էյլէսիկի կիպի, իքի քահանայ իլէ խա-քէլեյէ գառար ճինազէյէ բէֆագաթ էյլէմիշ սիր։

ԳԱՅՍԷՐԻ ՀԱՏԻՍԷՍԻ ՀԱԳԳԸՆՏԱ

ՄՈՒՀԻՄՄ ՄԱԼԻՄԱԹ

Առաջնորդ Տ. Տրդատ եպիսկ. խա-Թիֆաբընը կէրի ալմզ իսէ տէ Բազ. Ժողով իսթիֆա իթմիշ սրը։

Էրմէնի-գաթոլիք Մերխատասը Ար-սէն Վ. իւղերինէ էօյլէ վագթը Հիւսէ-յին իսմինատ պիր Թիւրք իքի էլ բէ-վօլվէր սրգմզը հալպուքի խապէթ իթ-թիրէմմիշ վէ կէրէք մէրգում վէ կէ-բէքատ պիր տիկէր էրմէնի իւղերինէ բէ-վօլվէր սրգմզը օլան տիկէր պիր Թիւրք տէրատատ իսիլմիշ սիր։ Պու հալէն էնինի ալարը Յինճի Թապուրը հիտատէ-լէնէրէք, տիլահ չաթարագ արգատաշլա-րընն սէրպէսթ պրազրլմասընը Թալէպ վէ Նիմայիշ իճրա իսէրլեր։

Իթատը ասքէրիյէի պիտապիթիւն իսիլալ իսէն չու հարաքէթ իւղերինէ, մէզքիւր Թապուրրն օրատա գալմասը մահզուրատն տալիմ կէօրիւմէտիկի հի-հէթէ, չու սուրէթէ Թէպէատիւլաթ իճրատանա Թէչէպպիս իսիլմիշ սիր։

ՄԷՃԼԻՍԸ Մէպատան, ճումատ էր-Թէսի կիւնիւ էքսէր ազատընը Ըէթիգ պէյին ճէնազէսինատ պուլընատրգ-ատան տալալը, իճթիմա իսէմէմիշ սիր։ Միւթէվէֆատընն եէրինէ պիր մէպատ ինթիսապը իշին եագնատա Տէրատա-ատ միւնթէխիպը սանիլերի իճթիմայա տավէթ օլունճաճազլար սրը։

ԱՃԱՆ բէիսի Սաիտ բաշանրն, Ա-ալիյէ նէզարէթինէ Թայինինէ գառար վէ-բիլմիկի խապէր ալընմզը սրը։ Միւշա-բիլէյ մուգատտէմա պուլընատրը Ա-ալիյէ նէզարէթինէ ադիմէթ էթմէք միւսրինի վէ Ա-ալիյէ միւսթէշարընը զիյարէթ էյլէյէճէք սիր։

—Տեղատան Սրբազան Թարաֆրնա-ատան ճումատ էրթէսի սապահրը Տ. Գնել Վ. Ա-ալիյէ նաղբրը միւթէվէֆա Ըէֆիդ պէյին գօնաղընա ադիմէթէ, մահատմրրընա պէյանը Թագիյէթ էյլէսիկի կիպի, իքի քահանայ իլէ խա-քէլեյէ գառար ճինազէյէ բէֆագաթ էյլէմիշ սիր։

ԳԱՅՍԷՐԻ ՀԱՏԻՍԷՍԻ ՀԱԳԳԸՆՏԱ

ՄՈՒՀԻՄՄ ՄԱԼԻՄԱԹ

Առաջնորդ Տ. Տրդատ եպիսկ. խա-Թիֆաբընը կէրի ալմզ իսէ տէ Բազ. Ժողով իսթիֆա իթմիշ սրը։

Էրմէնի-գաթոլիք Մերխատասը Ար-սէն Վ. իւղերինէ էօյլէ վագթը Հիւսէ-յին իսմինատ պիր Թիւրք իքի էլ բէ-վօլվէր սրգմզը հալպուքի խապէթ իթ-թիրէմմիշ վէ կէրէք մէրգում վէ կէ-բէքատ պիր տիկէր էրմէնի իւղերինէ բէ-վօլվէր սրգմզը օլան տիկէր պիր Թիւրք տէրատատ իսիլմիշ սիր։

Էհալիյէ էօն այագ օլան պիր գաչ քիչի կիպի, Եահա, Ղաաիր վէ պիր գաչ հօճալար վէ Դիյսերի մէպուսը Իօ-մեր էֆ.-նին պիրատերի Մէհմէտ տէր-ատաթ օլընմզը սրը։

Շայանը տիգգաթ սրը քի՝ Մէհմէ-տին եանընատա պիրատերինէն եազըլ-մզը պիր մէքթուպ զուհուր իթմիշ վէ պունատա իսէ «միւԹեարրրգ Ահրար ֆըր-գասընա մէնսուպ սրը տէֆ իսինիզ» տէյի պիր գայտ վէ իշարէթ օլատուզը սէօյլէ-նիյօր։ Պիզ Դիյսերի մէպուսլարընատան Մէճլիսը Մէպուսատա հատիսէյէ տահր Թէքիֆատ պուլընմալարընը պէքլէրքէն, պաղընըզ իշին ալԹընատա նէյէր չզգը-յօր, տօղրուսը էհալինին վէքիլի օյանագ տատմլարա միւնասիպ հարաքէթ. տէ-յէճէք եօգ սրը։

Մէպուս էօմէր էֆ.-նին վէ պիրատէ-րի Մէհմէտին տիկէր պիրատերի Պէքիր էֆ. պու մէքթուպին մէյատանա չզգը-զընատան միւԹէէիր օլարագ ֆիւճճէթէն վէքիլ սրը։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

10՝ատ 4 ֆայիզլի Օսմանը Գօնսո-լիտասիօն Լթահվիլաթընն 1909 1/14 մարտատ վատէսի խիթամ պուլան 38 նօմէրօլը դուբընլար պէտէլի իլէ փեար. 1ատ քէչիատ իսիլիպ ամօրթի իսապէթ իսէնլերին պէտէլի 1 մարտատան իթի-պարէն բազարատան մատատ հէր կիւն էօյլէնատէն եվվել ալաքր. սատ 10ատն էօյլէնատէն սօնրա ռատ 2 պուլուղա գառար ճումատ կիւնլերի իսէ էօյլէնատէն եվվել ալաքր. սատ 10ատն էօյլէնէ գառար Դալաթատա Օսմանը Պանգա-սը կիչէսինէ Թէէսիյէ օլունճաճազը Թահ-էիլաթը մէզքիւրէ համիլէրինէ իլան օ-լունը։

Նօմէրօլարը հավի պօրտրօլը գուբօն-լարա մուգապիլ, պէտէլաթը 20 կիւն սօնրա Օսմանլը Պանգասը գացասընատան իչիա օլունմագ իւզրէ, համիլլէրինէ պիր գէԹա իլմուխապէր իթա գընընա-ճագ սրը։

27 փեար. 1909 15—4

ԻՏԱՐԻՅԻ ՄԱՀՍՈՒՍԻ

1325 տէնէսի մարտընն 1ինճի կիւ-նիւնատէն իթիպարէն Տէրսատատէթէն Մուսանեայա ճումատ, ճումատ էրթէ-սի, բազար, սալը, չարչէնպիհ կիւնլերի ատապահլարը ըլիթմման հարէքէթ իթ-մէք իւզրէ հաթիատա 5 կիւն վարար կէօնտէրիլէճէկի իլան օլընը։

22 չուպաթ 324

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀԱՅՐԸՆՏԱՆ ԹԻԼԷԿՐԱՖ

«Ճէրիսէի Շարգիյէ» կազէթասը միւտիրիյէթինէ,

22 փեար 1909

Շիքեայաթը մուհիգգանէսինին հիւ-քիւմէթը մէյրուԹէէ տէ իսթիմա օլրն-մայարագ, մանասթրը վէ քիլիսէմիզ մէրպուԹաթը գառիմէսի միւատէրէ օլրնարզընատա, կամթողիկասըզգ իսթի-ֆայա մէճպուր օլմուշ, մէպիրը մու-գատտէսիմիզի Թէհատա վէ իսլալ իսէն չու Թէկլիքէլերին էօնիւ ալընմասը էս-պապընը իսթիքմալինի, պու կիւն մեր-քէզ քիլիսէմիզատ 5000 նուֆուսատան միԹէչքիլ մրթինկ նամընա միւս-Թէրհամ սրը ֆէրման։

Հաճրն էրմէնի մերխատասը
ՆԵՐՍԷՍ Վ. ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ

ԲԱԹՐԻԳ Տեղապահը Տ. Յովհաննէս Ս. թուն Իւսկիւտարա ազիմէթլէ Վահ. Տ. Տ. Մատթէոս Ս. կաթողիկոսը զի-յարէթ էյլէմիշ սիր։

Մուսաֆիլէյն Տեղապահ պու կիւն Պապը Ալիյէ ազիմէթլէ զաթը հաղրեթը Սատրազամ զիյարէթ էյլէյէճէկի կիպի մուսախսէրէն Ալիյէ Նէզարէթինէ պիլ-ադիմէ մէզահիպ միւսիրինի վէ Ալիյէ միւսթէշարընը զիյարէթ էյլէյէճէք սիր։

—Տեղապահ Սրբազան Թարաֆրնա-ատան ճումատ էրթէսի սապահրը Տ. Գնել Վ. Ա-ալիյէ նաղբրը միւԹէվէֆա Ըէֆիդ պէյին գօնաղընա ադիմէթէ, մահատմրրընա պէյանը Թագիյէթ էյլէսիկի կիպի, իքի քահանայ իլէ խա-քէլեյէ գառար ճինազէյէ բէֆագաթ էյլէմիշ սիր։

ԻԼՄԻՆ ՊԻՐ ՄԻԻՃԻՋԷՍԻ ՎԷՐԷՄ ԻԼԼԷԹԻՆԻՆ ԹԷՏԱՎԻ ԳԱԹԻՍ

Թուլ միւսուէթ Թէզգիգաթը ֆէննի-յէէն սօնրա, Իթալիալը Թապիրը մէյ-հուր Մ. ՊԱՆՏԻԵՐԱ, հիքմէթամզ պիր իլաճ քէշֆ ու իճատ էյլէմիշ սիր. իշ-պու իլաճ սրհիյէ մէճլիսի քէպիրինին ԹահԹը Թէզգիգինատէ կէչիրիլիքքէ, Վէրէմ խասթալարը իշիւն, իլմին վէ-բէպիլիճճէյի սօն վէ եէկեանէ իլաճ օ-ատուզը գապուլ վէ Թատիգ օլունմըշ սրը։

Շեօհրէթշուար վէ Թէճրիպէքեար Թապիպլէր, վագը օլան Թէճրիպէյէրի նէԹիճէսինատ, մէզքիւր չուրուպին՝ էն չէտատ վէ էն աղրը նեզլէր, ՊՐՕՆՇԵՏ վէ Վէրէմ խասթալարգլարընը, նիհայէթ 60 կիւն զարքընատա չիքաբէզիրլիկինէ իքնահ օլմուշլար սրը։

Պէյէրիէթի՝ զէմանընմզդատ էն զի-յատէ հիքմէթրմա չու մահուքի վէ տէհ-չէԹատիզ վէրէմ իլլէԹինէն գուրԹար-սրզընատան ասլալը ՓՐՕՖԷՍՍՕՐ ՊԱՆ-ՏԻԵՐԱ աթրպապը մէշհուրէնին վէ միւ-ճիզ նէվինատէն չիքաբէզիր օլան խաս-Թալարընը, արզը իհթիրամա վէ պէյանը Թագարրաթա միւԹեալիգ պիր չօգ չա-հատէԹնամէլերինի համիլ սիր։

Իշպու «Pozione Antisettica Ban-diera» նամ վէրէմ իլաճընը, պէհէր չիշէտ Թալիմանամէսիյլէ 10 ֆրանգ սրը. Թաշրալարատան տախի խթէէնլէ-րէ գօլի բօսթալ վասրթասրյա սէրիան կէօնտէրիլիր։

Թիւրքիա իշիւն ահէնթի վէ
եէկեանէ տէբսրը՝
Պ. ՌԻԻՐԹՃԵԼԱՆ Վէ ՄԱԽՏՈՒՄԸ
Տէրսատէթ Գալաթա Ալէքսիատ խան։
20—4

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 6 մարտ

Ինկիլիզ էհամը Ինկ, լիր.	84.25
Օսմ. էհամը Իւնիֆիէ	94.—12
» » » գաբանը	94.25
Օսմանլը Պանգասը	18.25
Բուս 4%	84.95
Պուլկար իսթիգրազը	101.50
Գամպիո Բարիզ 10 այ վատէ	25-33

Բարիզ 6 մարտ

Գօնսոլիտէ Իւնիֆիյէ այլալը	95.57
» » գաբանը	95.75
Ֆրանսըզ էհ. 3 % ֆր.	98.22
Բումէլի չըմէնտիֆէրի	175.52
Օսմանլը բէժիսի էհամը	372.
» Պանգասը	713.
Բուս 1906	100.25
Դրեսթ Լիոնէ	1227.
Իթալիա էհամը	103.20
Սբանիոլ	97.—85
Թրանսվասալ	59.—75
Գամպիո իւչ այ վատէ	25.225

Վիէննա 6 մարտ

Լօնտրա իւղերինէ Գամպիո	239.90
Բումէլի չըմէնտիֆէրի ֆր.	184.—
Օսմ. Բէժի ագտիսը ֆր.	345.

Գէրլին 6 մարտ

Բում. չըմէնտիֆէր (մարք)	—.—
Լօնտրա իւղերինէ գամպիո	20.360

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱՐԸ

Իւնիֆիյէ տիւն ագ. գաբ.	103.27½
» » էն եր. քէջ	103.3 ½
» » էն ալչաղը	103.24
Պու տատպան այլալը ք. ք.	101.25
Բում. չըմ. ագչամ. գաբանը	175.¼
» » էն եր. քէջ	175.½
» » էն ալչաղը	175.¼
» » այլալը	175.½
Բէժի ագտիսը Լ. Օ.	16.

Նէէրի Բէօֆա Թրամվայ չիր-քէթի հիսսէ տէնէատրը Լ. Օ. 2

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԱՐԸ

Թրամվայ	66.85
Ժուրնա	3.30
Օսմանիսթան Թրամվայ	490.
Ասիրատան Օթման	4.10
Լօրիսա	55.
Պանգ Նասիոնալ սը կրէս	413.
Թրանսվասալ	57.50
Զաթրէթ	19 50
Դրեսթ Ֆոնսիէ էժիրսիէն Ա.	288.
» » » Բ.	253.50
Բրիթիշ Թահվիլաթը ք.ք.	430.—
Պալտա	—.
Գարասու	27.
» Օրտինէր	23 50
Ասատալու չըմ. ագտիսը	15.30
Շեր. Խարիսի հիսսէ. Լ.Օ.	36.50
» » Համիտիյէ	1.54

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ՖԻՕԱԹԸ

Օսմ. փրատը 100 ղ.ատ	Ղ. Բր.
Գէյզ մէճիտիյէ ֆարգը	108.04
Մէթալիք	101.
Ինկիլիզ փրատը	109.32
Ֆրանսըզ փրատը	87.11
Բել	90.—
Դրիմից ալԹունը	50.
Գարաքոն գայմէսի	8.67
Լօնտրա չէք	109.30
Բարիզ չէք	22.97

ՀԱՐՊԻՃԷ ՆԻԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

Մէրքէզը Սալթանաթը Սէնիյէտ արամապ ճիւնու